

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders en de gemeenteraad

nummer: 0022/UIT/21
referentie: E. Jongsma
bijlage: Wegwijzer Energie in het Overijsselse landschap
onderwerp: Regionale Energietransitie (RES)

Dalfsen, 2 februari 2021

Geacht college van B&W en gemeenteraad,

Op dit moment wordt in Overijssel en ook in uw gemeente hard gewerkt om tot goede plannen te komen voor de energietransitie. Via de Regionale Energiestrategie (RES) wordt regionaal samengewerkt. Wij steunen van harte de ambitie voor de energietransitie. De klimaatcrisis is één van de grootste uitdagingen waar we als samenleving mee te maken hebben. Het is goed dat lokale en regionale overheden hun verantwoordelijkheid nemen, voor huidige en toekomstige generaties.

We weten echter ook dat deze transitie impact zal hebben op het Overijsselse landschap. Vanuit deze gedachte sturen wij u deze brief om u te attenderen op een belangrijke uitdaging die wij momenteel zien rondom dit vraagstuk. En om mee te denken met oplossingen. Want het klimaat- en landschapsbeleid kunnen naar onze bescheiden mening pas succesvol zijn als ze integraal worden aangepakt. Het kan niet de bedoeling zijn dat de natuur en zeker ook het landschap slachtoffer wordt van klimaatbeleid!

Eind 2020 is door ons de 'Wegwijzer Energie in het Overijsselse landschap' opgesteld. Deze geeft u handvatten voor een energietransitie met oog voor het landschap. In deze brief willen wij u attenderen op een zorg die wij momenteel hebben en volgens ons breed leeft in de samenleving.

Een concept RES is momenteel vastgesteld en de komende periode vindt de nadere uitwerking tot beleid plaats. Dit betekent dat ook ruimtelijke keuzes gemaakt gaan worden. Dit zal impact hebben op het landschap en haar identiteit. Het landschap is altijd in ontwikkeling en dat hoort ook zo. Het is geen museum. Wel is het cruciaal dat hierbij op een zorgvuldige wijze wordt gekeken naar identiteit en kwaliteit van het landschap. Hierbij is een blik vanuit regionaal schaalniveau cruciaal en dit gaat verder dan denken vanuit overheidsgrenzen.

Momenteel wordt nagedacht over de balans omtrent windenergie en zonenergie op land en ook de vraag of clustering wenselijk is en meer te focussen op grootschalige ontwikkelingen. Berno Strootman, voormalig Rijksadviseur voor de fysieke leefomgeving, waarschuwt voor een confetti aan windmolens en zonneparken verspreid over Overijssel. Wij delen deze zorg en willen u adviseren om bij deze afwegingen vanuit de landschappelijke impact op regionale schaal te blijven denken. Overijssel kent vele unieke landschappen, die zeer waardevol zijn. Niet alleen voor planten en dieren, maar ook voor ons mensen. Landschap is bijvoorbeeld een belangrijke factor voor onze toeristische sector. En niet te vergeten: het bepaalt mede onze identiteit! Kortom zonneparken en windmolens vragen net als andere grote ingrepen in het landschap om regie en een landschappelijke visie.

Wij adviseren u dringend om bij deze afwegingen een landschappelijke visie op regionale schaal te hanteren of te ontwikkelen. Onze eerder genoemde wegwijzer kan u hierbij op weg helpen. Want het landschap en haar identiteit is namelijk niet gekoppeld aan gemeentegrenzen. Wij zien dat gemeenten op dit moment neigen om lokale afwegingen te maken die juist vragen om een regionale blik. Niet alles kan overal. Onze landschappen zijn divers en sommige landschappen bieden betere mogelijkheden voor inpassing van duurzame energie dan andere waar juist weinig tot geen mogelijkheden zijn en in sommige is wellicht ruimte voor een transformatie van het landschap. Maar neem het landschap als uitgangspunt mee in de ontwikkelstrategie, want op sommige plekken zien wij ook kansen om gezamenlijk een echte groene energietransitie vorm te geven.

Het is nu het moment om bewust met bovenstaande om te gaan. Wij denken op regionale schaal graag met u mee. Natuurlijk zijn we ook bereid om onze zorgen meer in detail met u te delen. U kunt contact opnemen met Eibert Jongsma (bestuurlijk), bereikbaar via 06-12999493 of per mail eibert.jongsma@landschapoverijssel.nl en Robbert Blijleven (ambtelijk) bereikbaar via 06-515550971 of per mail robbert.blijleven@landschapoverijssel.nl.

Laten we samen zorgen dat onze kinderen ook trots zijn op ons Overijsselse landschap zoals wij dat nu ook zijn!

Met vriendelijke groet,
mede namens Natuur & Milieu Overijssel, Overijssels Particulier Grondbezit en Staatsbosbeheer,

Michael Sibjom,
directeur-bestuurder Landschap Overijssel